

УДК 615.45.014:614.27

ДОСЛІДЖЕННЯ З РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ І ОПТИМІЗАЦІЯ ВИРОБНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АПТЕК У СТАВРОПОЛЬСЬКОМУ КРАЇ

©В.В. Кулик, Р.А. Манар, Т.М. Бондарєва, Е.В. Челомбїтько

П'ятигорська державна фармацевтична академія, Росія

Резюме: у наш час у багатьох країнах проблема раціонального використання лікарських засобів (ЛЗ) вирішується на основі проведених маркетингових досліджень, що дозволяють розробити науково обґрунтовані методичні рекомендації з удосконалення лікарського забезпечення як амбулаторних, так і стаціонарних хворих.

Ключові слова: аптеки Ставропольського краю, лікарські засоби, виробнича діяльність.

ВСТУП. Основними факторами, що впливають на споживання ЛЗ у регіоні, є демографічна ситуація і захворюваність населення. Нами вивчені медико-соціальні показники Ставропольського краю за 2001-2005 рр. із застосуванням методів експертного ранжирування і статистичного аналізу. Встановлено, що захворювання серцево-судинної системи є одним з найбільш розповсюджених класів хвороб, тому що в жителів, які страждають від цієї патології, спостерігаються найвищі показники смертності (62 % від загальної кількості) і інвалідності (26 %).

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ. У числі ЛЗ, які використовуються для лікування хвороб серцево-судинної системи, найбільш високі рейтинги за обсягами продажу у РФ припадають на продукцію відомих французьких фірм "Санofi-Синтелабо" і "Лабораторія Сервье". Із застосуванням методів порівняння та групування встановили, що в регіоні найбільшим попитом користуються 3 найменування ЛЗ, виготовлених фірмою "Санofi-Синтелабо" (Фраксіпарин, Магне-В₆, Кордарон), і 3 найменування ЛЗ, що випускаються фірмою "Лабораторія Сервье" (Предуктал, Арифон, Еспераль).

РЕЗУЛЬТАТИ Й ОБГОВОРЕННЯ. Однак у загальному обсязі реалізації ЛЗ для лікування захворювань серця і судин питома вага лікарських препаратів виробництва вищезгаданих французьких фірм склала не більше 18%, що пояснюється низькою купівельною спроможністю жителів Ставропольського краю. Тому у цій ситуації актуальним завданням є призначення лікарями найбільш ефективних дженериків. Мотивації при виборі дженериків проміжними споживачами ЛС виявляли з використанням колективних експертних оцінок. Усього було опитано 20 лікарів-кардіологів з великим досвідом роботи в кардіології (виробничий стаж 90 %

експертів у даній області медицини перевищив 5 років). Статистична обробка досліджень лікарів-кардіологів полягала в розрахунку "середньозваженої оцінки" з урахуванням компетентності учасників опитування. Як альтернативну заміну оригінальним лікарським засобам досліджуваної фармакологічної групи визначено 9 найменувань дженериків (Трентал, Індап, Периндоприл, Амінокордин та ін.). Проведене дослідження дозволить аптекам, що здійснюють роздрібну реалізацію, формувати оптимальні поточні запаси з урахуванням досліджень лікарів-кардіологів, що буде сприяти підвищенню якості фармацевтичної допомоги населенню Ставропольського краю.

З метою подальшого підвищення доступності лікарської допомоги незаможним верствам населення регіону розроблені методичні рекомендації з оптимізації виробничої діяльності аптек Кавказьких Мінеральних Вод.

ВИСНОВКИ. Проведений аналіз номенклатури ЛЗ аптечного виготовлення дозволив встановити, що 55 % прописів не мають промислових аналогів. Це дозволяє зробити висновок про необхідність збереження виробничих функцій в аптеках. Крім того, індивідуально виготовлені лікарські форми в 48 % випадків дешевші від аналогів промислового виготовлення. Для підвищення економічної ефективності виготовлення лікарських засобів в умовах аптеки нами запропонована методика калькуляції тарифу, заснована на обліку реального часу, який затрачається на визначену технологічну операцію і розподілі витрат відповідно до трудозатрат на виготовлення тієї або іншої лікарської форми. При цьому не спостерігається істотного підвищення ціни на надані фармацевтичні послуги (ріст цін склав не більше 20 %).

Література

1. Досвід керування централізованими закупками лікарських засобів і виробів медичного призначення для державних і муніципальних потреб / С.А. Парфейніков, М. Абделькрим, С.Ю. Кондратов: Тез. докл. Рос. нац. конгр. 19-24 апр. // Люди і ліки: — 2003 р. — М., 2003. — С. 51.

ИССЛЕДОВАНИЯ ПО РАЦИОНАЛЬНОМУ ИСПОЛЬЗОВАНИЮ ЛЕКАРСТВЕННЫХ СРЕДСТВ И ОПТИМИЗАЦИЯ ПРОИЗВОДСТВЕННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ АПТЕК В СТАВРОПОЛЬСКОМ КРАЕ**В.В. Кулик, Р.М. Манар, Т.М. Бондарева, Э.В. Челомбитко***Пятигорская государственная фармацевтическая академия, Россия*

Резюме: на сегодня во многих странах проблема рационального использования лекарственных средств (ЛС) решается на основе проведения маркетинговых исследований, что позволяет сделать научно обоснованные рекомендации с усовершенствования медицинского обеспечения как амбулаторного, так и стационарных больных.

Ключевые слова: аптеки Ставропольского края, лекарственные средства, производственная деятельность.

RESEARCH OF RATIONAL USAGE OF MEDICAL MEANS AND OPTIMIZATION OF PRODUCTIVE FUNCTIONING OF DRUGSTORES IN STAVROPOL REGION**V.V. Kulyk, R.A. Manar, T.M. Bondaryeva, E.V. Chelombitko***Pyatyhorsk State Academy of Pharmacy, Russia*

Summary: nowadays the problem of rational usage of medicinal preparations is solved on the basis of marketing researches. They allow to develop scientifically substantiated methodical recommendations dealing with improvement of medical providing of both out-patients and in-hospital patients.

Key words: drugstores of Stavropol Region, medicinal preparations, manufacturing activity.